

Arbetarpartiets Alternativbudget

för Umeå kommun 2021

Innehållsförteckning

Avsnitt ett: Alternativbudgeten i siffror	3-7
A. Arbetarpartiets finansiering av driftsbudgeten	3
B. Arbetarpartiets satsningar på olika verksamheter	5
C. Jämförelse finansieringsbudget AP vs S/MP	6
D. Jämförelse med utgångsläget	7
Avsnitt två: Arbetarpartiets 22 utredningsuppdrag	8-10
Stadsledningskontorets förslag inför 2020 års budget	8
Kommunkoncernens ekonomi	8
Kommunens organisation	8
Satsa på vård och omsorg samt skola	8
Bekämpa hedersförtryck och religiös extremism	9
Stoppa kriminalitet och gängbildning	9
Samhällsplanering	10
Miljö och klimat	10

Avsnitt ett: Alternativbudgeten i siffror

A. Arbetarpartiets finansiering av driftsbudgeten

Våra justeringar jämfört med utgångsläget inför 2021 (ram 2020 plus index och tillväxt / demografi) består av nedanstående a) omfördelningar, b) besparingar och c) inkomstökningar inklusive d) en lokal kompensation för skattesänkningarna i statsbudgeten för 2021.

Kommentar: Det viktiga när det gäller besparingarna och omfördelningarna nedan är totalsumman som vi vill använda till att öka vissa nämnders ramar samt till att öka amorteringen på lånen. Våra specifikationer ska endast ses som exempel på hur besparingarna och omfördelningarna skulle kunna genomföras.

Besparingar, inkomstökningar och omfördelningar

Kommunstyrelsen - besparingar	61,5 milj
Politiska overheadkostnader	20,0 milj
• Partistöd och politiska sekreterare minskas• Ersättningar till kommunalråd samt hel- och deltidsarvoderade sänks• Mötesarvodena sänks – ersättning för förlorad arbetsinkomst bibehålls	
Avbolagisering – för samordning, transparens och ökad demokrati	12,0 milj
• INAB upplöses, verksamheterna till förvaltning och UKF• Badhuset läggs under fritidsnämnden (från bolag till förvaltning)• Sammanslagning av företagskuvöser	8,0 milj 3,0 milj 1,0 milj
Minskade sjukskrivningskostnader	10,0 milj
• Ökad personaltäthet• Ökat personalinflytande genom processorienterat arbetssätt• Fortsatt coronapandemi ger lägre besparing (från 20 till 10 milj)	
Effektivare administration	10,0 milj
• Ökad samordning av övergripande funktioner• Minskat resande – fler videokonferenser• Allmän minskning av kurser, konferenser och representation• Fortsatt coronapandemi ger lägre besparing (från 14 till 10 milj)	
Effektivisering genom ny förvaltningsorganisation (0,2 %)	0,5 milj
Umeå drar sig ur "Västerbottensambassaden"	0,3 milj
Kommunens stöd till Guitars upphör	4,7 milj
Gitarrutställning på läns museet 2021-2022 (inom museets budget)	0,0 milj
Kommunstyrelsen – inkomstökningar	14,0 milj
Ökat uttag Kraftverksamhet (samma som S/MP-förslaget)	4,0 milj
Omförhandling och uthyrning	10,0 milj
Uthyrning av lokaler i Väven, bl a Kvinnohistoriskt museum	10,0 milj
Omförhandling av avtal med Balticgruppen, Väven AB – kan inte realiserats redan 2021	0,0 milj

Kommunstyrelsen – omfördelningar från KS-poster till andra nämnder	49,4 milj
<i>minskat anslag Norrlandsoperan</i>	<i>5,0 milj</i>
<i>minskat anslag Bildmuseet</i>	<i>2,0 milj</i>
<i>minskat anslag Folkets Hus</i>	<i>3,0 milj</i>
<i>minskat anslag Umevatoriet</i>	<i>1,0 milj</i>
<i>minskat anslag för oförutsedda behov</i>	<i>10,0 milj</i>
<i>minskat utvecklingsanslag</i>	<i>5,0 milj</i>
<i>minskat anslag Internationella avdelningen</i>	<i>3,5 milj</i>
<i>minskat anslag Näringslivsservice (2,5 milj från drift och 5,5 milj från projekt)</i>	<i>8,0 milj</i>
<i>minskat anslag kommunikationsenheten</i>	<i>5,0 milj</i>
<i>omställningsfond försvinner (samma som S/MP-förslaget)</i>	<i>2,8 milj</i>
<i>justering friskvårdsbidraget (samma som S/MP-förslaget)</i>	<i>2,0 milj</i>
<i>justering fackliga förtroendemän (samma som S/MP-förslaget)</i>	<i>2,1 milj</i>
Kulturnämnden	7,2 milj
Kvinnohistoriskt museum samordnas med läns museet	5,0 milj
Kulturnämnden kompenseras ej för volymökningar	1,9 milj
Effektivisering genom ny förvaltningsorganisation (0,2 %)	0,3 milj
Fritidsnämnden	3,2 milj
Ingen kompensation för volymökningar	2,9 milj
Effektivisering genom ny förvaltningsorganisation (0,2 %)	0,3 milj
Tekniska nämnden	2,5 milj
Effektivisering genom ny förvaltningsorganisation (0,2 %)	2,5 milj
Äldrenämnden	2,3 milj
Effektivisering genom ny förvaltningsorganisation (0,2 %)	2,3 milj
Individ- och familjenämnden	2,9 milj
Effektivisering genom ny förvaltningsorganisation (0,2 %)	2,9 milj
För- och grundskolenämnden	4,2 milj
Effektivisering genom ny förvaltningsorganisation (0,2 %)	4,2 milj
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	1,0 milj
Effektivisering genom ny förvaltningsorganisation (0,2 %)	1,0 milj
Överförmyndarnämnden, Personalnämnden, Kommunfullmäktige, Byggnadsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden samt Brand- och räddningsnämnden	0,3 milj
Effektivisering genom ny förvaltningsorganisation (0,2 %)	0,3 milj
Förflyttning av kulturskolan från KN till FGN	2,0 milj
• Ramminskning Kulturnämnden • Ramhöjning För- och grundskolenämnden • Differens förklaras av samordningsvinster då k-skolan åter hamnar under FGN	<i>20,0 milj</i> <i>-18,0 milj</i>
Besparing: Kommunfullmäktige (som S/MP-förslaget)	0,9 milj
Besparing: Byggnadsnämnden (som S/MP-förslaget)	4,6 milj
Besparing: Miljö- och hälsoskyddsnämnden (som S/MP-förslaget)	0,8 milj

Inkomstökningar inklusive kompensation för statlig skattesänkning

Skatter, bidrag m.m	121,3 milj
Lokal kompensation för 44 % av regeringens skattesänkningar (skattehökning 20 öre)	58,8 milj
Slopade utrangeringar	21,1 milj
Riktade statliga bidrag äldreomsorgen	41,4 milj
Totalsumma	278,1 milj

B. Arbetarpartiets satsningar på olika verksamheter

jämfört med utgångsläget inför 2021 (ram 2020 + index o. tillväxt / demografi)

Kommunstyrelsen	42,8 milj
Fastanställ 500 tillfälligt anställda – avskaffa allmän visstid	0,0 milj
Ökad självfinansiering av investeringar genom ökade avskrivningar	40,5 milj
Ökad nettokostnad pensioner (samma som S/MP-förslaget)	2,3 milj
Tekniska nämnden	
Full täckning för index och volymökningar	0,0 milj
Äldrenämnden	24,0 milj
Full täckning för index och volymökningar	0,0 milj
Satsning på ökad personaltäthet och färre delade turer, steg 1	16,0 milj
Höjning av hemtjänstersättning, steg 1	8,0 milj
Individ- och familjenämnden	25,5 milj
Full täckning för index och volymökningar	0,0 milj
Satsning på ökad personaltäthet och färre delade turer, steg 1	10,0 milj
Inköp och tvätt av arbetskläder – konsekvens av ny lagstiftning	12,0 milj
Höjning av hemtjänstersättningen, steg 1	3,5 milj
För- och grundskolenämnden	9,2 milj
Full täckning för index och volymökningar	0,0 milj
Effekt löneökning fristående skolor och förskolor	5,0 milj
Ökade kostnader p g a förändrad lagstiftning	4,2 milj
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	5,0 milj
Full täckning för index och volymökningar	0,0 milj
Effekt löneökning fristående skolor	1,0 milj
Kompensation minskade statsbidrag SFI, steg 1	4,0 milj
Summa satsningar nämnder	106,5 milj
Ökat resultatkrav (1,3 %) – från 78,6 milj till 100 milj	21,4 milj
Effektiviseringskrav	136,7 milj
Positiv differens	13,5 milj
Totalsumma	278,1 milj

C. Jämförelse finansieringsbudget AP vs S/MP

Finansieringsbudget Arbetarpartiet

Miljoner kronor

	2021	2022	2023	2024	Total 2021-2024
Investeringar	600	600	600	600	2 400
Finansieras genom					
Resultat	100	100	100	100	400
Avskrivningar	498	500	500	500	1 998
Pensionsavsättning	22	47	30	46	145
Amortering låneskuld	-20	-47	-30	-46	-143

Finansieringsbudget Socialdemokraterna + Miljöpartiet (exklusive MEX)

Miljoner kronor

	2021	2022	2023	2024	Total 2021-2024
Investeringar	867	986	929	584	3 366
Finansieras genom					
Resultat	79	82	84	87	332
Avskrivningar	456	466	492	509	1 923
Pensionsavsättning	22	47	30	46	145
Utökad låneskuld	310	391	323	-58	966

Finansieringsbudget Socialdemokraterna + Miljöpartiet (inklusive MEX)

Miljoner kronor

	2021	2022	2023	2024	Total 2021-2024
Investeringar	867	986	929	584	3 366
MEX	199	194	57	123	573
Finansieras genom					
Resultat	79	82	84	87	332
Avskrivningar	456	466	492	509	1 923
Pensionsavsättning	22	47	30	46	145
Utökad låneskuld	509	585	380	65	1 539

Kommentar 1:

Under åren 2021-2024 minskar Arbetarpartiet låneskulden med nästan 150 mkr. Med liggande budgetförslag från S/MP ökar istället låneskulden med 966 mnkr (om ej MEX medräknas).

Skillnaden mellan AP och S/MP blir 1 109 miljoner – d v s drygt 1,1 miljard.

Kommentar 2:

Om MEX inräknas, vilket vi anser att den bör göras eftersom den innebär en ökad upplåning, ökar S/MP:s låneskuld med 1 539 mkr.

Skillnaden mellan AP och S/MP blir då 1 682 miljoner – d v s nästa 1,7 miljarder.

D. Jämförelse med utgångsläget

Siffror i tusen kronor

Utgångsläget består av budgetramarna för år 2020 plus uppräknings för löne- och prisökningar (index) samt volymökningar inom de olika nämndernas verksamheter (tillväxt / demografi). Detta är vad som krävs för att bibehålla de olika verksamheternas kvalitet på dagens nivå.

	Utgångsläge	AP	SMP	M
	Ram 2020 plus index o. tillväxt / demografi	Jmf utgångsläge	Jmf utgångsläge	Jmf utgångsläge
Överförmyndarnämnden	-13 763	28	28	28
Kommunstyrelsen (se specifikation nedan)	-942 613	93 142	3 054	38 054
Kommunfullmäktige	-4 600	866	866	866
Personalnämnd	-1 153	2	2	2
Valnämnd	-72	0	0	0
Tekniska nämnden	-1 267 545	2 535	26 042	23 042
Byggnadsnämnden	-49 554	4 712	4 712	4 712
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-16 593	849	849	1 849
Brand- och räddningsnämnd	-64 619	690	690	690
Äldrenämnden	-1 173 797	-21 652	24 086	-5 914
Individ- och familjenämnden	-1 445 462	-22 609	20 337	55 337
Fritidsnämnden	-136 074	3 135	329	329
Kulturnämnden	-150 065	27 243	1 739	19 239
För- och grundskolenämnden	-2 084 421	-23 031	4 817	-6 183
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-516 988	-5 002	7 771	7 771
Verksamheternas nettokostnader	-7 839 977	60 908	81 012	125 512
Skatter och bidrag	7 861 664	58 800	0	-44 100
Riktat bidrag äldreomsorgen	41 370	0	0	0
Finansnetto	-20 240	0	0	0
Resultatkrav	-78 617	-21 383	0	-400

Specifikationer inom Kommunstyrelsen	Utgångsläge	AP	SMP	M
		Jmf utgångsläge	Jmf utgångsläge	Jmf utgångsläge
Administration, bidrag, politisk verksamhet, m.m.	-230 261	76 961	-2 307	9 693
Kraftverksamhet	116 000	4 000	4 000	4 000
Kollektivtrafik	-132 566	0	3 000	3 000
Umeå Folkets Hus	-26 975	3 000	0	7 500
Västerbottens museum	-16 988	0	597	597
Norrlandsoperan	-30 162	5 000	164	164
Bostadsförsörjning	-3 000	0	0	0
Friskvårdsbidrag	-8 395	2 045	2 045	2 045
Fackliga förtroendemän	-13 866	2 067	2 067	2 067
Omställningsfond	-2 774	2 774	2 774	2 774
Utdelning från UKF	30 000	0	0	0
Tillväxtanslag	-17 815	5 000	0	0
Verksamhetsutvecklingsanslag	-6 000	0	-6 000	-6 000
Anslag för oförutsedda behov	-20 337	10 000	0	15 500
Avskrivningar	-454 759	-40 500	-1 000	-1 000
Utrangeringar	-21 083	21 083	0	0
Pensioner, nettokostnad	-103 630	-2 288	-2 288	-2 288

Avsnitt två

Arbetarpartiets 22 utredningsuppdrag

Stadsledningskontorets förslag inför 2020 års budget

1. För att långsiktigt säkra kommunens finansiella ställning ger kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att analysera kommunens finansiella förutsättningar till och med år 2030 (kommande tio åren).

Kommunkoncernens ekonomi

2. KS ges i uppdrag att ändra budgethandlingarna så att de framöver innehåller uppgifter rörande den totala investeringsvolymen och låneskulden för hela kommunkoncernen – både kommunen och de kommunala bolagen. Syftet med detta är att klargöra *helhetsbilden* i dessa frågor så att kommunfullmäktige kan *diskutera de totala investeringsvolymerna* i samband med budgetarbete och debatten i samband med budgetfullmäktige. De kommunala bolagen utgör nämligen även de en del av fullmäktiges ansvarsområde.

3. KS ges i uppdrag att öka kommunfullmäktiges möjligheter att påverka de helägda kommunala bolagens verksamhetsinriktning genom regelbundet återkommande diskussioner om *ägardirektivens* utformning för dessa bolag.

4. KS ges i uppdrag att utreda dels hur museiverksamheten ska kunna samordnas bättre både vad gäller fysisk placering, dels i syfte att sänka kostnaderna. Det finns numera bland annat ett länsmuseum, ett bildmuseum, ett kvinnohistoriskt museum, Guitars.

Kommunens organisation

5. KS ges i uppdrag att utreda de ekonomiska vinster, främst i form av uteblivna kostnadsökningar, som blev resultatet av den kommungemensamma förvaltningsorganisationen.

6. KS får i uppdrag att utreda förutsättningarna för en sammanslagning av nuvarande förvaltningar till följande fyra **övergripande** förvaltningar:

* *Utbildning och Kultur*. Tankbart namn: Utbildnings- och kulturförvaltningen.

* *Stöd och omsorg och Äldreomsorg*. Tankbart namn: Socialförvaltningen.

* *Samhällsbyggnad, Teknik och fastighet och Fritid*. Tankbart namn: Förvaltningen för samhällsbyggnad och miljö

* *Stadsledningskontoret*. Tankbart namn: Stadsledningskontoret.

Satsa på vård och omsorg samt skola

7. De anställda måste få mer tid till sina huvudsakliga uppgifter som vård och omsorg samt undervisning. Det bör utredas hur den tid som idag ägnas åt exempelvis dokumentation och andra sidouppgifter ska kunna minskas. Uppdraget bör i första hand ges till FGN, GVN, ÄN samt IFN. Utredningen bör ske i samverkan med personalrepresentanter.

8. De dryga 40 miljonerna från staten som öronmärkts för äldreomsorgen i Umeå måste användas utifrån en uttalad viljeinriktning. Det handlar om att förbättra personalens arbetssituation. Det måste till en dialog mellan personalnämnd och de anställda hur pengarna ska fördelas mellan ökad bemanning, minskat antal delade turer och en utfasning av anställningsformen allmän visstid. De anställdas ord måste tillmätas den största vikt.

9. ÄN ges i uppdrag att utreda möjligheten att återinföra ett besöksförbud inom äldreomsorgen mot bakgrund av att antalet bekräftade fall av covid-19 ökar i världen, Europa och Sverige.

Bekämpa hedersförtryck och religiös extremism

10. AB Bostaden och övriga delar av Umeå kommunkoncern ska inte hyra ut lokaler till föreningar eller församlingar som bidrar till att sprida uppfattningar som står i strid mot svensk lagstiftning. Umeå kommun måste anta uthyrningsregler som i möjligaste mån omöjliggör för odemokratiska och våldsbejakande föreningar / församlingar att sprida sitt budskap via kommunens och de kommunala bolagens lokaler.

11. Regelverk och rutiner kring utbetalning av föreningsbidrag ses över i ljuset av den principiellt viktiga dom i Kammarrätten i Stockholm som prövade frågan om vad det innebär att verka i enlighet med demokratins idéer. Denna dom ska vara vägledande för myndigheters bidragsgivning. Umeå kommuns kontroll och uppföljning måste skärpas så att föreningar och studieförbund som gång på gång sprider rasism, antisemitism och homofobi inte erhåller offentligt stöd. Målsättningen bör vara att inte en enda skattekrona betalas ut till extrema eller odemokratiska organisationer.

12. Bidragen till studieförbundet Ibn Rushd har frysts i kommunerna Göteborg, Hässleholm och Eskilstuna samt i Region Uppsala. Umeå kommun bör undersöka på vilka grunder detta har skett och därefter pröva om nämnda studieförbund verkligen ska ha bidrag från kommunen.

13. KS ges i uppdrag att genomföra en kartläggning av hedersförtryckets utbredning bland alla elever på Umeås grundskolor och gymnasier. Kartläggningen ska vara byggd på de metoder och erfarenheter som utredningarna har gett i Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala. Det räcker inte med extra frågor inom ramen för Umeås ”Unga”-enkäter.

14. Ge KS i uppdrag att undersöka om dagens förskolor och skolor är de religiösa frizoner som de borde vara.

15. KS ges följande uppdrag: om frågan om böneutrop skulle ställas på dagordningen i Umeå skall denna fråga avgöras efter demokratisk debatt och beslut i kommunfullmäktige och inte som en ordningsfråga via någon nämnd. Eller i värsta fall genom en mätning av antalet decibel utförda av kommunala tjänstemän eller polisen. Detta i väntan på en annorlunda sammansatt regering som låter riksdagen avgöra denna fråga – vars vikt gör den till en grundlagsfråga.

Stoppa kriminalitet och gängbildning

16. KS får i uppdrag att inleda en dialog med Polismyndigheten med målet att utveckla satsningen på områdespoliser till att även omfatta permanenta mindre poliskontor på i första hand stadsdelarna Ersboda, Mariehem och Ålidhem. Detta skulle i praktiken innebära ett återinförande av kvarterspoliser.

17. IFN får i uppdrag att bjuda in fritidsledare, föräldrar och andra lokala eldsjälar för att bilda nattvandrargrupper på stadsdelar där det förekommer problem med exempelvis bilbränder och annan skadegörelse. Syftet med nattvandringarna är inte att ersätta polisen utan att hjälpa

ungdomar – som är på fel ställe, vid fel tidpunkt och har för låg ålder – att hitta hem. Detta i syfte att förebygga att ungdomar dras in i gäng / kriminalitet.

Samhällsplanering

18. KS utreder hur det ska gå till att, återigen, använda den sida av Hamrinsberget som är vänd mot älven som ett besöks- och utflyktsmål. Berget har tidigare dels haft en hoppbacke, dels haft tre dansbanor.

19. KS ges i uppdrag att utarbeta en utvecklingsplan för att öka tillgängligheten för umeborna att ta del av det fantastiska, obebyggda och sammanhängande grönområdet nedströms Backens kyrka och fram till Tvärån. Detta skulle kunna ske med relativt små insatser som exempelvis sittplatser och grillplatser av samma karaktär som finns runt Nydalasjön.

Miljö och klimat

20. KS utreder vad som skulle vara mest effektivt i Umeå när det gäller att få fler bilister att börja åka kollektivt med betoning på prissättning och turtäthet.

21. Att KS utreder vilka vinster som kan göras när det gäller att minska utsläpp av kvävedioxid, speciellt inom centrumfyrkanten, vid införandet av samordnade varutransporter.

22. KS ges i uppdrag att ansvara för att kommunens översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner samt detaljplaner inte får försämra kommunens förmåga att klara miljökvalitetsnormerna för bl a kvävedioxid och partiklar i centrala Umeå. Alternativt uttryckt: Att lagens bokstav och anda inarbetas i Umeå kommuns samhällsplanering.